

Handläggare
Carl-Johan Fredriksson, Michael Svanström

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2025-05-07

Ärendebeteckning
SBN 2025/0091

Samhällsbyggnadsnämnden

Svar på remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet angående genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi (2025-1885)

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar:

Kommunstyrelsen antar samhällsbyggnadsnämndens yttrande som sitt och överlämnar det till Klimat- och näringslivsdepartementet som Kalmar kommuns svar på remissen om Genomförande av bestämmelser i förnybartdirektivet om tillståndsförfaranden för förnybar energi.

Bakgrund

I promemorian lämnas författningsförslag som genomför bestämmelserna i EU-direktiv som handlar om att främja energi från förnybara energikällor. Promemorian innehåller även författningsförslag som syftar till att förenkla och förtydliga regelverket för miljöbedömning. I promemorian föreslås bland annat:

- att det införs tidsfrister för handläggningen av ärenden som rör förnybar energi.
- att en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi ska ges en större tyngd vid den bedömning som ska göras enligt 7 kap. miljöbalken av om en verksamhet eller åtgärd genomförs av orsaker som har ett allt överskuggande allmänintresse.
- att en specifik miljöbedömning bara ska behöva göras en gång för en verksamhet eller åtgärd för förnybar energi. Om en specifik miljöbedömning som avser en verksamhet eller åtgärd för förnybar

Samhällsbyggnadskontoret

Kalmar kommun
WWW.KALMAR.SE

energi har slutförts i ett mål eller ärende om tillstånd enligt miljöbalken ska den gälla även i tillståndsärenden enligt andra lagar.

- bestämmelser som syftar till att förbättra det underlag som tas fram inför ett avgränsningssamråd. Bestämmelserna gäller för alla typer av verksamheter och inte bara för förnybar energi.

Kommunerna påverkas genom att:

- vägleda sökanden genom information på en webbplats med specifik information om de tillstånd, anmälningar och dispenser som myndigheten prövar.
- kommunen ska kunna ta emot digitala ansökningar.
- kommunen varje år ska lämna statistik till Energimyndigheten kring de ärenden som kommunen handläggare kring förnybar energi.
- det införs tidsfrister för handläggning av ärenden som rör förnybar energi. Exempelvis får kommunens handläggning av ärenden som rör värmepumpar inte pågå längre än tre månader, om anmälan avser installation av en värmepump för utvinning av värme ur mark, och en månad, om anmälan avser installation av en värmepump för utvinning av värme ur ytvatten, grundvatten eller avloppsvatten. Detta gäller även strandskyddsdispenser som rör dessa ärenden.
- nämnden ska informera sökande senast 45 dagar efter att ansökan har skickats in om att handläggningen har påbörjats.
- om inte kommunen har fattat ett beslut när tidsfristen har löpt ut ska tillsynsmyndigheten meddela sökanden att verksamheten får påbörjas eller åtgärden vidtas.
- för bygglov gäller att nämnden ska förelägga sökande om att komplettera en ansökan inom tre veckor.
- nämnden ska skriftligen informera sökande om vilka tidsfrister som gäller för handläggningen.
- om det gäller en solenergianläggning med en installerad effekt på högst elva kilowatt i eller på ett byggnadsverk som inte är avsett att främst användas för att producera solenergi eller en värmepump med en installerad effekt som understiger 50 megawatt som inte är en jord- eller bergvärmepump, ska ett beslut i ärendet fattas senast fyra veckor efter det att ansökan är fullständig. Detta gäller inte åtgärder som rör historiskt eller kulturhistoriskt värdefulla byggnadsverk eller områden, eller åtgärder som rör totalförsvarets intressen.
- om ansökan gäller en solenergianläggning ska åtgärden anses ha fått lov om ärendet inte har avgjorts inom fyra veckor från det att ansökan är fullständig. Nämnden ska i så fall fatta ett beslut om detta.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Yttrande

Kalmar kommun är positiva till att andelen förnybar energi inom EU ökar. Kalmar kommun är också positiva till de förändringar som syftar till en enklare och mer digital tillståndsprocess.

Vi vill lämna följande synpunkter på de lagändringar som rör kommunens handläggning:

- Kalmar kommun har sedan länge arbetat med en servicegaranti, där vi utlovar sökande ett beslut om bygglov och beslut om värmepumpar inom fyra veckor efter komplett ansökan. Kalmar kommun strävar alltid efter att öka servicegraden, vilket vi också mäter och följer upp. Det är inte säkert att en lagstadgad tidsfrist leder till kortare handläggningstid för sökande. En lagstadgad tidsfrist riskerar även att vid mer komplicerade ärenden sätta kommunens självständiga myndighetsutövning och demokratiska politiska beslutssystem med beredning och nämndbeslut ur spel.
- Kommunen ser negativt på att ett ärende ska få beslut per automatik eftersom detta inte följer dagens lagstiftning kring de processer som finns för tillstånd.
- Reglerna föreslås inte gälla för åtgärder som rör totalförsvarets intressen. Om förslaget avser försvarets riksintresse är det tydligt. Om det är något annat som avses med totalförsvarets intressen behöver detta förtydligas. Annars riskerar förslaget att öka försvarets börda genom en ökad mängd ärenden att granska.
- Utredningen bedömer att kostnaderna kommer att öka för kommunen utan ytterligare specificering eller djupare analys. Detta är en brist i promemorian som gör att det inte går att ta ställning till nyttan av genomförda åtgärder kontra kostnaden. Kalmar kommun vill i sammanhanget påminna om den statliga finansieringsprincipen som innebär att staten inte ska ålägga kommuner nya uppgifter utan medföljande finansiering.

Carl-Johan Fredriksson
Enhetschef miljö- och hälsoskydd

Michael Svanström
Enhetschef bygglov

Bilagor
Remiss promemoria april 2025.